
Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

2016/2237(INL)

23.5.2018

ADVIES

van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken

aan de Commissie juridische zaken

inzake een statuut voor sociale en solidaire ondernemingen
(2016/2237(INL))

Rapporteur voor advies: Heinz K. Becker

(*) Medeverantwoordelijke commissies – Artikel 54 van het Reglement

(Initiatief – Artikel 46 van het Reglement)

PA_INL

SUGGESTIES

De Commissie werkgelegenheid en sociale zaken verzoekt de bevoegde Commissie juridische zaken onderstaande suggesties in haar ontwerp-resolutie op te nemen:

- A. overwegende dat er op nationaal niveau een grote diversiteit aan regelgevingskaders bestaat voor sociale en solidaire ondernemingen in heel Europa, met grote verschillen op het gebied van wettelijke benaderingen (coöperatieve vennootschappen, verenigingen, liefdadigheidsinstellingen, onderlinge maatschappijen, stichtingen, enz.), zakelijke modellen en ondersteuning door de overheid; overwegende dat sociale en solidaire ondernemingen actoren van de sociale economie zijn, die een integraal deel uitmaakt van de Europese sociale markteconomie op sociaal, onderwijs-, cultureel en milieugebied;
- B. overwegende dat sociale en solidaire ondernemingen kiezen voor een innovatieve aanpak van de uitdagingen waarmee onze samenleving geconfronteerd wordt en een essentiële steun zijn voor de lidstaten; overwegende dat sociale en solidaire ondernemingen een waardevolle bijdrage leveren aan sociale innovatie; overwegende dat de sociale en solidaire economie moet worden gezien als een van de drijvende krachten achter de ontwikkeling van een sociaal en ecologisch duurzame markteconomie en Europese interne markt; overwegende dat sociale ondernemingen nieuwe wegen inslaan voor het oplossen van maatschappelijke problemen in een snel veranderende wereld; overwegende dat de impact van sociale en solidaire ondernemingen, met name tijdens de economische crisis, is opgevallen door de creatie van fatsoenlijke, inclusieve, plaatselijke en duurzame banen, bevordering van de economische groei en het versterken van de sociale, economische en regionale cohesie¹;
- C. overwegende dat digitalisering, ambitieuze klimaatdoelstellingen, migratie, ongelijkheid, gemeenschapsontwikkeling, vooral in gemarginaliseerde gebieden, sociale voorzieningen en gezondheidsdiensten, de behoeften van personen met een beperking en de bestrijding van armoede, sociale uitsluiting, langdurige werkloosheid en genderongelijkheid en specifieke milieutaken een groot potentieel vormen voor sociaal ondernemerschap; overwegende dat de meeste sociale en solidaire ondernemingen op een zakelijke manier op de markt actief zijn en economische risico's dragen;
- D. overwegende dat in alle lidstaten sociale en solidaire ondernemingen een gemeenschappelijke identiteit zouden moeten hebben, terwijl het belangrijk is hun verscheidenheid te erkennen; overwegende dat in de recente studie die is uitgevoerd door het directoraat-generaal Intern Beleid van de Unie met als titel "A European Statute for Social and Solidarity-based Enterprises" (een Europees statuut voor sociale en solidaire ondernemingen) de meerwaarde van actie op EU-niveau wordt erkend en wordt aanbevolen een status en bijbehorend etiket, certificering of keurmerk in te voeren in plaats van de vereiste van een bepaalde rechtsvorm voor sociale en solidaire ondernemingen;
- E. overwegende dat plattelandsgebieden aanzienlijke kansen bieden voor sociale ondernemingen en dat derhalve moet worden voorzien in een passende infrastructuur in

---

¹ [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611030/EPRS_STU\(2017\)611030_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2017/611030/EPRS_STU(2017)611030_EN.pdf)

landelijke regio's;

- F. overwegende dat onderwijs en opleiding een prioritaire rol moeten spelen bij het bevorderen van een ondernemerscultuur onder jongeren;
- G. overwegende dat de onderlinge maatschappijen die actief zijn in de sectoren gezondheidszorg en sociale bijstand in de Unie, werk bieden aan 8,6 miljoen mensen en steun verlenen aan 120 miljoen burgers; dat deze onderlinge maatschappijen een marktaandeel hebben van 24 % en meer dan 4 % van het bbp van de Unie genereren;
- H. overwegende dat in Verordening (EU) nr. 346/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹ de voorwaarden en vereisten worden vastgesteld voor het oprichten van Europese sociaalondernemerschapsfondsen;
1. benadrukt het grote belang van de ongeveer 2 miljoen ondernemingen in de sociale economie in Europa² met meer dan 14,5 miljoen werknemers³ en hun enorme betekenis voor het scheppen van kwalitatief hoogstaande banen, de sociale en regionale cohesie en de aanhoudende economische groei op de interne markt;
  2. onderstreept het feit dat sociale en solidaire ondernemingen in de meeste lidstaten een lange geschiedenis hebben en zich hebben gemanifesteerd als cruciale en belangrijke spelers op de markt;
  3. verzoekt de Commissie en de nationale autoriteiten rekening te houden met de historische en juridische kenmerken van ondernemingen van de sociale economie, wanneer het gaat om het reguleren van de markt;
  4. wijst erop dat, gelet op de stijgende behoefte aan sociale voorzieningen, sociale ondernemingen in de Unie steeds belangrijker worden voor het verlenen van sociale diensten aan mensen die met armoede en sociale uitsluiting worden bedreigd of die hiermee te maken hebben; benadrukt dat sociale en solidaire ondernemingen de door de overheid verstrekte sociale diensten niet moeten vervangen, maar een aanvullende rol moeten spelen; wijst op het belang van sociale en solidaire ondernemingen voor het verrichten van sociale, gezondheids- of onderwijsdiensten en specifieke milieutaken in samenwerking met de plaatselijke autoriteiten en vrijwilligers; benadrukt dat sociale en solidaire ondernemingen mogelijk bepaalde sociale uitdagingen kunnen oplossen door middel van een bottom-upaanpak;
  5. wijst op het feit dat sociale en solidaire ondernemingen arbeidskansen creëren voor personen met een beperking en personen uit andere kansarme groepen;
  6. onderstreept dat sociale en solidaire ondernemingen op lokaal en regionaal niveau sterk zijn ingeworteld, wat hun het voordeel geeft dat ze specifieke behoeften beter herkennen en dus producten en diensten kunnen aanbieden waaraan plaatselijk behoefte is en zo de economische, sociale en territoriale samenhang kunnen verbeteren;

---

¹ Verordening (EU) nr. 346/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 inzake Europese sociaalondernemerschapsfondsen (PB L 115 van 25.4.2013, blz. 18).

² https://ec.europa.eu/growth/sectors/social-economy_nl

³ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=nl&pubId=7523>, blz. 47.

7. merkt op dat sociale en solidaire ondernemingen kunnen bijdragen tot grotere gendergelijkheid en het dichten van de genderloonkloof;
8. wijst op het belang van de netwerkvorming van sociale ondernemingen en verzoekt de lidstaten de kennisoverdracht en uitwisseling van beste praktijken te stimuleren binnen de lidstaten (bijvoorbeeld door het opzetten van nationale contactpunten) en in heel de Unie, niet alleen tussen sociale en solidaire ondernemingen, maar ook met klassieke bedrijven, de academische wereld en andere geïnteresseerde partijen; verzoekt de Commissie in het verband van de Adviesgroep van deskundigen inzake sociaal ondernemerschap en in samenwerking met de lidstaten informatie over bestaande goede praktijken te blijven verzamelen en delen en een analyse te maken van zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens over de bijdrage van sociale en solidaire ondernemingen aan zowel het overheidsbeleid als aan lokale gemeenschappen;
9. vraagt om een voor het publiek toegankelijk meertalig Europees online platform voor sociale en solidaire ondernemingen, waarop zij zich kunnen informeren en van gedachten kunnen wisselen over hun oprichting, de mogelijkheden van EU-financiering en de vereisten hiervoor, deelname aan aanbestedingen en mogelijke rechtsvormen;
10. verzoekt de Commissie om op het niveau van de Unie een label "Europese sociale economie" voor sociale en solidaire ondernemingen in te voeren dat is gebaseerd op duidelijke criteria en is ontworpen om de specifieke kenmerken van deze ondernemingen en hun sociale impact in de verf te zetten, hun zichtbaarheid te vergroten, investeringen te stimuleren, de toegang tot financiering en tot de interne markt te faciliteren voor degene die landelijk of naar andere lidstaten willen uitbreiden, waarbij tegelijk rekening wordt gehouden met de diverse rechtsvormen en -kaders in de sector en in de lidstaten; merkt voorts op dat in de criteria in zowel economische als sociale termen en met verwijzingen naar de financiële levensvatbaarheid de expliciete doelstelling moet worden opgenomen dat de gemeenschap of een specifieke groep mensen profijt heeft; benadrukt dat sociale en solidaire ondernemingen zich als hoofddoel moeten richten op de sociale aspecten; is van mening dat de toekenning van dit label moet plaatsvinden naar aanleiding van een verzoek door de ondernemingen die voldoen aan de kwalificatiecriteria, zoals het nastreven van een sociaal doel, een ondernemingsdimensie, participerende besluitvorming en een aanzienlijke herinvestering van de winsten; is van mening dat het label "Europese sociale economie" facultatief moet zijn voor de ondernemingen, maar erkend moet worden door alle lidstaten;
11. benadrukt dat er op dit moment criteria bestaan voor het definiëren van sociale en solidaire ondernemingen voor de bestaande wetgeving van de Unie, zoals de criteria die zijn vastgesteld in Verordening (EU) nr. 1296/2013 van het Europees Parlement en de Raad¹, volgens welke een "sociale onderneming" een onderneming is die, ongeacht haar juridische vorm:
  - (a) overeenkomstig haar oprichtingsakte, statuten of enig ander juridisch document waarbij

---

¹ Verordening (EU) nr. 1296/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2013 betreffende een programma van de Europese Unie voor werkgelegenheid en sociale innovatie ("EaSI") en tot wijziging van Besluit nr. 283/2010/EU tot instelling van een Europese Progress-microfinancieringsfaciliteit voor werkgelegenheid en sociale insluiting (PB L 347 van 20.12.2013, blz. 238).

zij wordt opgericht, als hoofddoel heeft het realiseren van meetbare positieve sociale effecten en niet het genereren van winst voor de eigenaren, leden en aandeelhouders, en die:

- (i) innovatieve goederen of diensten met een maatschappelijke opbrengst levert en/of
  - (ii) een productiemethode voor haar goederen of diensten gebruikt die haar sociale doelstelling belichaamt;
- (b) haar winst op de eerste plaats gebruikt om haar hoofddoel te realiseren en voor uitkering van winst aan aandeelhouders en eigenaren, vooraf bepaalde procedures en regels heeft ingesteld, die ervoor zorgen dat dergelijke uitkering van winst de primaire doelstelling niet ondermijnt; en
- (c) op zakelijke, controleerbare en transparante wijze wordt beheerd, in het bijzonder door participatie van de werknemers, afnemers en belanghebbenden bij de bedrijfsactiviteiten;
12. benadrukt de behoefte aan een brede en inclusieve EU-definitie waarin de nadruk wordt gelegd op het belang van het beginsel dat een aanzienlijk percentage van de door de onderneming gemaakte winst moet worden geherinvesteerd of op een andere manier moet worden gebruikt om het maatschappelijk doel van de sociale en solidaire ondernemingen te behalen; wijst op de bijzondere uitdagingen waarmee sociale coöperaties en sociale ondernemingen ter bevordering van arbeidsintegratie (Work Integration Social Enterprises, WISE's) te maken krijgen in het kader van hun missie van het helpen van personen die het meest van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten en benadrukt het feit dat deze organisaties onder het nieuwe label moeten vallen;
13. is van mening dat de minimumcriteria en wettelijke vereisten voor het verkrijgen en behouden van een "Europees sociaal label" betrekking moeten hebben op een sociaal nuttige activiteit, die op het niveau van de Unie moet worden gedefinieerd; wijst erop dat deze activiteit meetbaar moet zijn wat sociale impact betreft op gebieden als de sociale integratie van kwetsbare mensen, de integratie op de arbeidsmarkt, in hoogwaardige en duurzame banen, van personen die het risico lopen van uitsluiting, vermindering van de genderongelijkheid, aanpak van de marginalisering van migranten, verbetering van gelijke kansen door middel van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur, behoorlijke huisvesting, en bestrijding van armoede en ongelijkheid; benadrukt dat de sociale en solidaire ondernemingen bij hun eigen prestaties in overeenstemming moeten zijn met de beste praktijken op het gebied van arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden;
14. benadrukt dat gewaarborgd moet zijn dat de kosten en arbeid voor het verkrijgen van het label beperkt blijven, zodat sociale ondernemingen niet worden benadeeld, met bijzondere aandacht voor kleine en middelgrote sociale en solidaire ondernemingen; wijst erop dat de Uniebrede gemeenschappelijke criteria bijgevolg eenvoudig en duidelijk moeten zijn en gebaseerd moeten zijn op materiële in plaats van formele factoren en dat de desbetreffende procedures niet belastend mogen zijn; merkt op dat rapportageverplichtingen een redelijk middel zijn om na te gaan of sociale en solidaire ondernemingen nog steeds recht op het label "Europese sociale economie" hebben, maar

dat de frequentie van deze rapporten en de verplichte informatie die moet worden opgenomen, niet overdreven zwaar mogen zijn; begrijpt dat de kosten van een proces voor het labelen/de certificering mogelijk beperkt kunnen worden als de centrale administratie wordt uitgevoerd op het niveau van de nationale autoriteiten die, in samenwerking met de sociale en solidaire ondernemingen, de uitvoering en afhandeling kunnen overdragen aan nationaal zelfbeheer nadat op pan-Europees niveau de criteria voor sociale en solidaire ondernemingen zijn vastgesteld;

15. verzoekt de Commissie en de lidstaten om het label "Europese sociale economie" actief te promoten en bekendheid te geven aan de sociale en economische voordelen van sociale en solidaire ondernemingen, zoals het scheppen van hoogwaardige werkgelegenheid en sociale cohesie;
16. herinnert eraan dat het toepassen van strategieën voor sociale verantwoordelijkheid in het kader van de commerciële activiteiten van een onderneming op zichzelf niet voldoende is om de onderneming te beschouwen als een sociale en solidaire onderneming, benadrukt daarom dat het belangrijk is een duidelijk onderscheid te maken tussen een sociale en solidaire onderneming en een onderneming die kiest voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO);
17. is van mening dat de investeringsprioriteiten voor ondernemingen van de sociale economie en sociale ondernemingen niet beperkt mogen zijn tot sociale insluiting, maar werk en onderwijs moeten omvatten, om rekening te houden met de ruime waaier aan economische activiteiten waar zij aanwezig zijn;
18. dringt aan op de voortzetting van het programma "Erasmus voor jonge ondernemers", alsook op een efficiënte besteding van de financiële middelen en een optimale informatieverstrekking over het programma;
19. pleit ervoor de procedures voor het opzetten van sociale ondernemingen te vereenvoudigen, zodat sociaal ondernemerschap niet door administratieve barrières wordt belemmerd;
20. verzoekt de Commissie de sociale economie beter te integreren in de wetgeving van de Unie om een gelijk speelveld tot stand te brengen voor sociale en solidaire ondernemingen enerzijds en overige ondernemingsvormen anderzijds;
21. onderstreept de noodzaak om sociale en solidaire ondernemingen te ondersteunen door hen voldoende financiering te bieden, aangezien financiële duurzaamheid van essentieel belang is voor hun voortbestaan; benadrukt dat het noodzakelijk is te stimuleren dat particuliere investeerders en entiteiten uit de publieke sector financiële ondersteuning bieden aan sociale en solidaire ondernemingen op regionaal, nationaal en Europees niveau, met bijzondere aandacht voor de financiering van innovatie, verzoekt de Commissie om in het kader van het volgend meerjarig financieel kader (MFK) 2021-2027 de sociale dimensie van de bestaande EU-financiering te versterken, zoals het Europees Sociaal Fonds, het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling en het programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie, teneinde de sociale economie en het sociaal ondernemerschap te bevorderen; verzoekt de Commissie de uitvoering het Europees programma voor werkgelegenheid en sociale innovatie (EaSI) en de pijler Microfinanciering en sociaal ondernemerschap ervan te verbeteren en de financiële

sector meer vertrouwd te maken met de kenmerken en de economische en sociale voordelen van sociale en solidaire ondernemingen; acht het bovendien noodzakelijk om in het algemeen alternatieve financieringsmiddelen te ondersteunen, zoals durfkapitaalfondsen, financiering voor startups, microkredieten en crowdfunding, teneinde de investeringen in de sector te vergroten, gebaseerd op het label "Europese sociale economie";

22. dringt aan op een efficiënte benutting van de middelen van de Unie en wijst erop dat de toegang tot deze middelen voor de begunstigden vergemakkelijkt moet worden, ook om sociale ondernemingen te ondersteunen en te versterken bij hun primaire doelstelling een maatschappelijke impact te realiseren, veeleer dan winstmaximalisatie, hetgeen uiteindelijk een rendement op investeringen oplevert voor de samenleving op lange termijn; verzoekt de Commissie in het kader van het volgende MFK 2021-2027 het regelgevingskader voor ethische beleggingsfondsen te herzien, om de toegang tot de financiële markten voor sociale en solidaire ondernemingen te vergemakkelijken; dringt in dit verband aan op een effectieve Europese campagne om de bureaucratie rompslomp te verminderen en het label "Europese sociale economie" te promoten;
23. verzoekt de Commissie en de lidstaten kwantificeerbare stappen te zetten om de publieke en particuliere investeringen te deblokken en aan te trekken die sociale en solidaire ondernemingen nodig hebben, met inbegrip van de bevordering van een label "Europese sociale economie"; merkt in verband hiermee op dat de sociale economie nog steeds moeilijkheden ondervindt bij het verkrijgen van toegang tot openbare aanbestedingen, bijvoorbeeld door belemmeringen op het gebied van omvang en financiële capaciteit; wijst er nogmaals op dat het belangrijk is dat de lidstaten het hervormingspakket inzake overheidsopdrachten effectief ten uitvoer leggen, om te komen tot een grotere deelneming van deze ondernemingen aan aanbestedingsprocedures voor overheidsopdrachten, door de regels en criteria voor en informatie over aanbestedingen beter te verspreiden en door de toegang tot opdrachten voor deze ondernemingen te verbeteren, met inbegrip van sociale clausules en criteria, een vereenvoudiging van de procedures en een dusdanige opstelling van aanbestedingen dat deze beter toegankelijk worden voor kleinere spelers;
24. erkent dat het belangrijk is ondernemingen van de sociale en solidaire economie financieel te ondersteunen; verzoekt de Commissie rekening te houden met de specifieke kenmerken van sociale ondernemingen bij de toekenning van overheidssteun; stelt voor van de toegang tot financiering te vergemakkelijken naar het voorbeeld van de categorieën in Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie¹;
25. benadrukt het dat de Commissie en de lidstaten, alsmede de regionale en lokale autoriteiten, de dimensie van de sociale onderneming moeten integreren in het beleid, de programma's en de praktijken die hiermee verband houden;
26. onderstreept het feit dat werk moet worden geboden aan de personen die het meest van de arbeidsmarkt zijn uitgesloten, door langdurig werklozen te re-integreren en werkloosheid in het algemeen te bestrijden;

---

¹ Verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard (PB L 187 van 26.6.2014, blz. 1).

27. merkt op dat naast financiering het verstrekken van diensten op het gebied van onderwijs en opleiding voor personen die werkzaam zijn bij sociale ondernemingen, vooral voor het bevorderen van ondernemerschapsvaardigheden en economische basiskennis over het beheren van een onderneming, evenals het verlenen van gespecialiseerde ondersteuning en het vereenvoudigen van de administratie, cruciaal zijn om de groei van deze sector te vergroten; verzoekt de lidstaten beleidsmaatregelen vast te stellen om een gunstige fiscale behandeling in te voeren voor sociale ondernemingen;
28. wijst er nadrukkelijk op dat de regels betreffende het functioneren van sociale ondernemingen de principes inzake eerlijke mededinging moeten eerbiedigen en dat er geen oneerlijke concurrentie mag zijn, teneinde mogelijk te maken dat klassieke kleine en middelgrote ondernemingen naar behoren functioneren.

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	15.5.2018
Uitslag eindstemming	+: 40 -: 3 0: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Laura Agea, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Geoffroy Didier, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Arne Gericke, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Agnes Jongerius, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Joëlle Mélin, Miroslav Mitrofanov, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Robert Rochefort, Claude Rolin, Siôn Simon, Romana Tomc, Marita Ulvskog, Jana Žitňanská
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Georges Bach, Tania González Peñas, Sergio Gutiérrez Prieto, Krzysztof Hetman, Miapetra Kumpula-Natri, Joachim Schuster, Helga Stevens, Neoklis Sylikiotis
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 200, lid 2)	Dominique Bilde, Dietmar Köster

**HOOFDELIJKE EINDSTEMMING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

40	+
ALDE	Enrique Calvet Chambon, Martina Dlabajová, Marian Harkin, Robert Rochefort
ECR	Arne Gericke, Helga Stevens, Jana Žitňanská
EFDD	Laura Agea
GUE/NGL	Tania González Peñas, Neoklis Sylikiotis
PPE	Georges Bach, David Casa, Geoffroy Didier, Krzysztof Hetman, Danuta Jazłowiecka, Adam Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Thomas Mann, Elisabeth Morin-Chartier, Claude Rolin, Romana Tomc
S&D	Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Elena Gentile, Sergio Gutiérrez Prieto, Agnes Jongerius, Jan Keller, Dietmar Köster, Miapetra Kumpula-Natri, Javi López, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Joachim Schuster, Siôn Simon, Marita Ulvskog
VERTS/ALE	Jean Lambert, Mirosłavs Mitrofanovs

3	-
ENF	Dominique Bilde, Joëlle Mélin
NI	Lampros Fountoulis

0	0

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding